

Apžvalginė lentelė

Pavadinimas	Tikslinė grupė	Apžvalga	Vertinimas ir refleksija
Mano laikraščio pirmasis puslapis	• 10–12 metų vaikai	Šio užsiėmimo tikslas – paskatinti vaikus pamąstyti apie save ir pasinaudojus jiems duotomis priemonėmis prisistatyti savo laikraščio pirmajame puslapyje. Pagrindinis įgūdis: Savivoka	Užsiėmimo pabaigoje iš sukurtų laikraščių sudaryti „galeriją“ – tegul vaikai kartu apeina visus pirmuosius puslapius, o laikraščio pirmojo puslapio autorius tegul pristato savąjį kūrinį – taip jie sužinos daug naujų dalykų apie vienas kitą. Tai – puikus komandos sutelkimo užsiėmimas ir geras būdas pristatyti kiekvieną jos narį.
Minčių lietus	• 10–12 metų vaikai	Šis užsiėmimas padės dalyviams suprasti, kas slypi už sąvokos „santykiai“, kokios santykių rūšys egzistuoja ir kokius santykius mezgame gyvenime, atpažinti sveikų ir nesveikų santykių dedamąsias, taip pat atpažinti ir suprasti socialinius veiksnius, kurie turi įtakos santykiams. Pagrindinis įgūdis: Sveiki santykiai	Vedėjas turėtų inicijuoti diskusiją su vaikais apie jų jausmus ir mintis, patikrinti, ar vaikai suprato smurto lyties pagrindu bei lyčių lygybės prasmę, ko išmoko apie sveikus ir nesveikus santykius.
Balsuok kojomis	• 10–12 metų vaikai	Šis užsiėmimas padės dalyviams atrasti būdus tvarkytis su smurtu santykiuose ir patyrinėti galimus sprendimus, atrasti kliūtis, kurios neretai trukdo žmonėms pasipriešinti smurtui santykiuose, ir suprasti, kaip galima apsaugoti save ir kitus nuo smurto santykiuose. Pagrindinis įgūdis: Sveiki santykiai	Per diskusiją vedėjas turėtų padėti dalyviams suprasti galimus pasirinkimus bei prieinamą pagalbą.
Empatija ir aktyvus klausymas	• 10–12 metų vaikai	Paprašoma dalyvių, kad jie surašytų, dėl ko nerimauja, o įvardytos emocijos aptariamoms. Tokiu būdu dalyviai mokomi stebėti savo ir kitų emocijas. Pagrindinis įgūdis: Socialiniai įgūdžiai	Šis pratimas, kurio metu vaikams padedama geriau atpažinti savo jausmus, ugdo jų gebėjimą suprasti kito žmogaus emocijas ir įsijausti į jo padėtį.
Konfliktų sprendimas ir atsparumas bendraamžių spaudimui	• 10–12 metų vaikai	Scenarijų patyčių temomis pagrindu dalyviai mokomi jautrumo, ugdomas jų gebėjimas atpažinti, kaip žmogus tokiose situacijose gali jaustis ir reaguoti. Pagrindinis įgūdis: Socialiniai įgūdžiai	Užsiėmimo pabaigoje dalyviai turėtų suprasti, kad sėkmingas konfliktų sprendimas grupėje skatina sveikesnius santykius, paremtus abipusiu supratimu ir pagarba.

Užsiėmimai 10–12 metų vaikams

Pavadinimas: Mano laikraščio pirmasis puslapis	
Trukmė:	45 min.
Tikslinė grupė:	10–12 metų vaikai
Tikslai:	<p>Šio užsiėmimo tikslas – paskatinti vaikus pamąstyti apie save ir pasinaudoti jiems duotomis priemonėmis tam, kad prisistatytų laikraščio pirmajame puslapyje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinis įgūdis: Savivoka • Bendravimas • Savęs pristatymas
Instrukcija	<p>Priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žurnalai • Žirkklės • Klipai • Spalvoti flomasteriai • Tuščias lapas kiekvienam vaikui <p>Nurodymai:</p> <p>Pasiūlykite vaikams įsivaizduoti, kad rytoj laikraštis išrenka juos kaip savo „pirmojo puslapio“ temą, ir paprašykite, pafantazuoti, kas turėtų atsispindėti tame puslapyje. Tegu įsivaizduoja esą redaktoriai ir tegu pasinaudoja priešais gulinčiu lapu – sukuria tokį pirmąjį puslapį, kuris geriausiai apibūdintų juos. Galima rašyti apie ką tik nori, pavyzdžiui, apie asmeninius pasiekimus, paskutines žinias/įvykius iš savo gyvenimo, svarbius žmones, hobius, pomėgius, stiprybes, talentus... Mokytojui taip pat būtų naudinga prisistatyti savo laikraščio pirmajame puslapyje.</p>
Vertinimas ir refleksija	Užsiėmimo pabaigoje surenkite iš sukurtų laikraščių „galeriją“ – tegu vaikai kartu apeina visus pirmuosius puslapius, o laikraščio pirmojo puslapio autorius tegu pristato savąjį kūrinį – taip jie vienas apie kitą sužinos daug

	naujų dalykų.
--	---------------

Pavadinimas: Minčių lietus	
Trukmė:	45 min.
Tikslinė grupė:	10–12 metų vaikai
Tikslai:	<p>Šis užsiėmimas padės vaikams geriau suprasti, kas slypi už sąvokos „santykiai“, kokios yra santykių rūšys ir kokius santykius mezgame gyvenime. Dalyviai taipogi galės geriau atpažinti ir suprasti socialinius veiksnius, kurie turi įtakos santykiams, atpažinti gerų ir blogų (sveikų ir nesveikų) santykių dedamąsias, suprasti komunikacijos ir saugumo svarbą mūsų santykiuose. Be to, jie gebės susieti lyčių lygybę su lyčių normomis bei teisėmis (žmogaus ir seksualinėmis).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinis įgūdis: Sveiki santykiai • Savivoka • Bendravimas • Empatija
Instrukcija	<p><u>Priemonės:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žmogaus siluetas • Santykių nuotraukos (Priede) • Žymikliai • Smurto ir lygybės lentelės • Žvaigždės • Plakatai <p><u>Nurodymai:</u></p> <p>Vedėjas padeda ant lentos didelį kartotinį žmogaus siluetą. Aplink figūras sudėliojami paveikslėliai, atspindintys įvairius vaikams suprantamus santykius. Vaikams pasakoma, kad kiekvienas žmogus per savo gyvenimą užmezga įvairius santykius. Tuo pačiu derėtų paprašyti vaikų, kad jie įvardytų, kokius jausmus kiekvienas žmogus išgyvena ir kaip elgiasi palaikydamas kiekvienus santykius? Ar elgiasi visi vienodai?</p>

Po pokalbio pasiūlome vaikams sužaisi žaidimą. Paskirstome vaikus į 4 grupes (4–5 vaikai vienoje grupėje). Paprašome jų sugalvoti savo grupei pavadinimą. Mokytojas prisiima TV vedėjo vaidmenį ir perskaito kai kuriuos teiginius. Vaikai turi atpažinti, ar teiginys atspindi „lygybę“, ar „smurtą“. Kiekviena grupė turi dvi lenteles (ant vienos užrašoma „lygybė“, ant kitos „smurtas“).

Vedėjui perskaičius teiginį, kiekviena grupė kelias sekundes pasitaria ir greičiausioji parodo atsakymą iškeldama lentelę su teisingu atsakymu. Jį pateikusi komanda gauna žvaigždę. Komanda, surinkusi daugiausia žvaigždžių, laimi.

Pasibaigus užsiėmimui paaiškiname kai kurias sąvokas, susijusias su smurtu lyties pagrindu (SLP) (tai smurtas, nukreiptas į asmenį dėl to asmens lyties, įskaitant ir asmens lytinę tapatybę/raišką, ar smurtas, kuris tam tikros lyties asmenų patiriamas neproporcingai dažnai) ir lyčių lygybe (moterys ir mergaitės, vyrai ir berniukai naudojami tomis pačiomis teisėmis, ištekliais, galimybėmis ir apsauga). Paminėkime, kad egzistuoja tam tikri komponentai, nuo kurių priklauso, ar santykiai geri, ar blogi.

Pasinaudoję teiginiais ir pasidaliję atsakymais, vaikai apibrėš gerų ir blogų santykių dedamąsias. Lentoje pateikiame du plakatus (atspindinčius gerus ir blogus santykius – juos parengiame iš anksto) ir paprašome komandų įvardyti gerų ir blogų santykių dedamąsias (komponentus).

Teiginiai:

- Berniukai ir mergaitės gali tapti gydytojais: lygybė.
- Mergaitės, kaip ir berniukai, gali tarnauti kariuomenėje: lygybė.
- Mergaitės ir berniukai turi lygias teises mokytis: lygybė.
- Mergaitės ir berniukai turi vienodas teises į laisvalaikio veiklas: lygybė.

	<ul style="list-style-type: none"> • Mergaitės ir berniukai turi gauti vienodai kišenpinigių: lygybė. • Mergaitės ir berniukai turi lygias galimybes išreikšti savo liūdesį verkdami: lygybė. • Kai berniukas neleidžia jaunesnei sesutei eiti į kiną: SLP. • Kai berniukas reikalauja iš sesers atnešti jam vandens: SLP. • Jei berniukas nori prievarta pabučiuoti mergaitę: SLP. • Jei berniukas atima pinigus iš kitų vaikų: smurtas. • Jei iš vaiko tyčiojama ir jam neleidžiama būti vaikų grupėje: smurtas. • Jei iš mergaitės tyčiojama, nes ji stambi: SLP. • Jei berniukas pravardžiuoja kitą berniuką: smurtas. • Jei mergaitė eina apsipirkti ir kažkas ją seka bei negražiai apie ją kalba: SLP.
Vertinimas ir refleksija	<p>Padiskutuokite su vaikais apie jų jausmus ir mintis. Galite jų paklausti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaip jie jaučiasi? • Ką jie sužinojo apie skirtingas santykių rūšis? • Išsiaiškinkite, ar jie suprato smurto lyties pagrindu ir lyčių lygybės sąvokas. • Ką jie sužinojo apie gerus ir blogus (sveikus ir nesveikus) santykius?

Nuorodos į šaltinius:

Save the Children & Abaad – Resource Center for Gender Equality (2013). Playing for Gender Equality.

SPAVO (2014). Project B Here: Building Healthy Relationships.

Santykių nuotraukos

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Pavadinimas: Balsuok kojomis	
Trukmė:	45 min.
Tikslinė grupė:	10–12 metų
Tikslai:	<p>Pagrindinis užsiėmimo tikslas – padėti dalyviams atrasti būdus, kaip tvarkytis su smurtu santykiuose, patyrinėti galimus sprendimus, atrasti kliūtis, kurios neretai trukdo žmonėms pasipriešinti smurtui santykiuose ir padėti jiems suprasti, kaip jie gali apsaugoti save ir kitus nuo tokio pobūdžio santykiuose.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinis įgūdis: Sveiki santykiai • Bendravimas • Savivoka • Atsparumas
Instrukcija	<p><u>Priemonės:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lentelės su pasirinkimais A, B, C, D, išdėliotos užsiėmimo patalpos kampuose • Scenarijai <p><u>Nurodymai:</u></p> <p>Padalykime scenarijus ir paprašykime, kad savanoriai juos pristatytų. Perskaitome teiginius apie tai, kaip skirtingai gali reaguoti žmonės, atsidūrę smurto santykiuose situacijose. Prieš tai jau esame užsiėmimo patalpos kampuose pakabinę pasirinkimus A, B, C, D. Kiekvienu atveju, keturi „sprendimai“ ar galimi reakcijos būdai bus pristatyti. Kiekvienas galimas sprendimas atitinka vieną patalpos kampą. Pasirinkimas A atitinka kampą A, pasirinkimas B – kampą B ir t. t.</p> <p>Paprašome dalyvių, kad pasirinktų poziciją ir judėtų iš kampo į kampą, priklausomai nuo pasirinkimo. Kai pristačius atvejį bus pristatyti galimi sprendimai, kiekvienas dalyvis turi pasirinkti ir atsistoti prie atitinkamo patalpos kampo. Visi dalyviai turi atsisėsti. Jei kuris nors nėra tikras, jis gali</p>

pasirinkti variantą „kita“. Paprašykite dalyvių paaiškinti, kodėl pasirinko vietą, kurioje stovi. Prieštaraudami jų argumentams, pabandykite inicijuoti diskusiją. Tikslas – pateikti konkrečius, sunkiai paneigiamus argumentus, kurie įrodytų, kad jų pasirinktas sprendimas „teisingiausias“.

Klausimai diskusijai:

- ✓ Kokią smurto rūšį jie atpažįsta kiekviename scenarijuje?
- ✓ Kodėl, jų manymu, jie elgėsi taip, kaip pagrindinis veikėjas?
- ✓ Ką jie norėjo pasiekti savo elgesiu?
- ✓ Kaip jautėsi pagrindinis veikėjas?
- ✓ Ar iš tiesų jaunam žmogui lengva kalbėtis su tėvais apie tai, kas vyksta? Kas gali kliudyti jiems pasikalbėti?
- ✓ Ar lengva jaunam žmogui kalbėtis su mokytoju ar kitu mokyklos specialistu apie tai, kas vyksta? Kas gali kliudyti jam kreiptis į juos pagalbos?
- ✓ Ar lengva ką nors atstumti, kad būtų išspręstos santykių problemos? Kodėl? Kodėl ne?
- ✓ Ar draugai gali padėti tokiais atvejais? Kokiais būdais?
- ✓ Ar tu pasitikėtum draugo patarimu? Kodėl? Kodėl ne?
- ✓ Ar lengva kalbėtis apie santykių problemas? Ar bendravimas gali padėti ar kažką pakeisti?
- ✓ Pranešimas suaugusiam gali padėti susitvarkyti su tuo, kas vyksta.

Scenarijai:

1. Natalija ir Marta geros draugės. Marta su savo šeima persikėlė gyventi kitur, todėl ji pakeitė mokyklą. Naujoje mokykloje Marta bendrauja su dviem bendraklasėmis, kurios prie jos iškart priėjo ir su ja susidraugavo. Marta ir toliau bendrauja su Natalija, kalbasi su ja apie naujas drauges. Kartais kviečia jas į kiną ar pasivaikščioti. Natalija tvirtina Martai esanti vienintelė jos draugė, nes jos seniai viena kitą pažįsta, ir nuolat prikaičioja, kad Marta

bendrauja su savo naujomis draugėmis už mokyklos ribų. Marta jaučiasi blogai, tačiau teigia, kad Natalija taip elgiasi, nes ją myli.

Kaip, jūsų manymu, turėtų reaguoti Marta?

- a. Pasikalbėti su Natalija apie jos elgesį ir kaip ji jaučiasi dėl to
- b. Ignoruoti Nataliją. Praeis laikas, ir ji susitaikys
- c. Paklausti draugių patarimo
- d. Kita

2. Ana ir Kostas draugauja, tačiau po kelių savaičių Kostas su ja ima bendrauti vis rečiau. Kartais atsako į Anos žinutes tik kitą dieną. Ana nuolat siunčia jam žinutes ir nesiliauja jam skambinusi tol, kol jis atsako. Ana nori žinoti, kas vyksta. Ji paprašo Kosto duoti savo feisbuko paskyros slaptažodį teigdama, kad būdami pora žmonės turi viskuo dalytis ir neturėti paslapčių. Kostas atsisako, ir Ana labai supyksta, ima prikaišioti, kad jis jos iš tiesų nemyli, nes jei mylėtų, pasidalytų savo slaptažodžiu.

Kaip, jūsų manymu, turėtų reaguoti Kostas?

- a. Pasikalbėti su Ana ir paaiškinti, kaip jis jaučiasi dėl jos spaudimo, ir nubrėžti ribas
- b. Duoti Anai slaptažodį
- c. Išsiskirti, kadangi jis ja nepasitiki
- d. Kita

3. Marija mokykloje naujokė – atvyko iš kito miesto. Mokykloje apie ją sklando daug neigiamų komentarų. Daugybė berniukų ir mergaičių su ja nekalba, nes ji naujokė, tad jie ja nepasitiki. Dauguma mergaičių vengia jos ir nesidalija su ja niekuo. Bendraklasė Elena prieina prie Marijos ir stengiasi daugiau apie ją sužinoti. Kiti berniukai ir mergaitės užsipuola Eleną dėl tokio elgesio.

Kaip, jūsų manymu, turėtų reaguoti Elena?

- a. Nustoti bendrauti su Marija

	<p>b. Paaiškinti vaikams, kad atstumti Eleną nedera</p> <p>c. Pasikalbėti su mokytoju</p> <p>d. Kita</p> <p>4. Katerina – vyriausias vaikas šeimoje ir vienintelė duktė. Tėvai daug dirba ir grįžta namo vėlai. Jie paprašo Katerinos grįžus iš pamokų pasirūpinti namais, tad ji neturi laiko paruošti pamokas. Kai ji nepasirūpina namais, jie rėkia ant jos ir reikalauja daugiau taip nesielti. Katerina jaučia spaudimą ir mano, kad jos pamokos svarbesnės.</p> <p>Kaip, jūsų manymu, turėtų reaguoti Katerina?</p> <p>a. Paaiškinti tėvams, kaip ji jaučiasi</p> <p>b. Ignoruoti juos</p> <p>c. Pasipasakoti savo mokytojui</p> <p>d. Kita</p>
<p>Vertinimas ir refleksija</p>	<p>Diskutuodami padedame vaikams suprasti, kad geriausi sprendimai tokiose situacijose turėtų apimti šiuos principus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reikalavimas liautis ir ryžtingas elgesys. Būtina kažko imtis, negalima ignoruoti smurtinio elgesio. Smurto ciklas liaujasi tik gavęs ryžtingą atkirtį. • Jei problema sudėtinga, labai svarbu pasikalbėti su suaugusiais, net jei atrodo sunku. • Sprendžiant santykių konfliktus ir problemas santykiuose svarbu palaikyti pozityvią komunikaciją (paaiškinti, kas ir kaip). • Draugai gali pagelbėti, kad pirmiausia dera kreiptis pagalbos į juos. Bet draugai ne visada tinkamai pataria, kaip dera elgtis. Ypač sudėtingais atvejais būtina kreiptis pagalbos į suaugusiuosius.

Pavadinimas: Empatija ir aktyvus klausymasis	
Trukmė:	45 min.
Tikslinė grupė:	10–12 metų
Tikslai:	<p>Jei pavyksta padėti vaikams sėkmingai atpažinti savo ir kitų jausmus, šis pratimas padeda vaikams suprasti vienas kito emocijas ir leidžia įsijausti į kito žmogaus padėtį. Bandydami suprasti kito žmogaus jausmus ir jo būseną, vaikai geba geriau atjausti kitus, tad ilginiui tarpasmeniniai santykiai tampa sveikesni (Ioannidou & Konstantikaki, 2008).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinis įgūdis: Socialiniai įgūdžiai • Bendravimas • Empatija • Savivoka
Instrukcija	<p><u>Priemonės:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Spalvoti lapeliai • Kepurė (arba dėžė) <p><u>Nurodymai:</u></p> <p>Paprašykite, kad vaikai ant lapelio užrašytų vieną žodį, kuris apibūdintų, ko jie bijo ar dėl ko jaudinasi. Taip pat paprašykite, kad po tuo žodžiu parašytų dvi eilutes, kurios apibūdintų jų nerimą ar baimę, paskui sudėkite jų lapelius į kepurę.</p> <p>Mokytojas paprašo, kad kiekvienas dalyvis ištrauktų iš kepurės po lapelį ir perskaitytų garsiai, kas jame parašyta. Tildykite komentarus grupėje. Priminkite vaikams, kad jie turi „tiesiog klausytis“.</p> <p>Kai visi lipukai perskaityti, mokytojas turėtų pakviesti dalyvius diskutuoti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ką bendra aptikote? 2) Kaip jaučiatės? 3) Ar buvo lengva klausytis ir suprasti, kaip jautėsi tas žmogus? 4) Kaip jautėtės kitiems dalyviams tiesiog klausantis, kaip jūs

	<p>nerimaujate?</p> <p>Paprašykite, kad vaikai vienu žodžiu apibūdintų, kas juos pozityviai sujaudina (džiugina) bei paprašykite, kad jie dviejose eilutėse po tuo žodžiu aprašytų savo džiugesį ir sudėtų lapelius į kepurę. Tuomet mokytojas paprašo kiekvieno dalyvio ištraukti po lapelį iš skrybėlės ir perskaityti jį garsiai. Tildykite komentarus grupėje. Priminkite dalyviams, kad jie turi „tiesiog klausytis“.</p> <p>Kai visi lapeliai perskaityti, vedėjas kviečia dalyvius padiskutuoti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ką bendra aptikote? 2) Kaip jaučiatės? 3) Ar buvo lengva klausytis ir suprasti, kaip jautėsi tas žmogus? 4) Kaip jautėtės jūs pats, kitiems dalyviams tiesiog klausantis jūsų apibūdinimo?
<p>Vertinimas ir refleksija</p>	<p>Padrąsinkite mokinius geriau suprasti kitų žmonių jausmus ir emocijas. Paprašykite mokinių, kad jie atidžiai klausytųsi savo pašnekovų, kad geriau suprastų, kaip tas kitas žmogus jaučiasi. Inicijuokite pokalbį apie sąvoką „empatija“.</p>

Nuorodos į šaltinius:

<https://www.icebreakers.ws/medium-group/fear-in-a-hat.html>

<http://www.holliseaster.com/p/fears-in-a-hat/>

Pavadinimas: Konfliktų sprendimas ir atsparumas bendraamžių spaudimui	
Trukmė:	45 min.
Tikslinė grupė:	10–12 metų mokiniai
Tikslai:	<p>Veiksmingai sprenddami konfliktus grupėje, mezgame stiprius, abipusiu supratimu grindžiamus santykius. Šis užsiėmimas padeda saugiai išreikšti įvairias nuomones, kurios skatins veiksmingą dalyvių bendradarbiavimą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinis įgūdis: Socialiniai įgūdžiai • Bendravimas • Empatija • Savivoka
Instrukcija	<p><u>Priemonės:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Didelis popieriaus lapas • Spalvoti žymikliai • Lipukai • Išdalyti scenarijai (Priede ir Nuorodose) <p><u>Nurodymai:</u></p> <p>Padalykite patyčių scenarijų ir paprašykite, kad visi tyliai jį paskaitytų 2 minutes. Suskirstykite klasę į mažesnes grupes po 3–4 vaikus. Paprašykite, kad kiekviena grupė paimtų spalvotus žymiklius/flomasterius ir padalytų savo paskaitų plakato lapą į 3 dalis ir pavadintų kiekvieną dalį „AŠ“, „KARTU“ ir „TU“. Paprašykite, kad kiekvienas grupės narys užrašytų ant lipuko atsakymus į klausimus „kaip tu dėl to jautiesi?“ ir „ką tu darysi?“ ir priklijuotų lipukus prie dalies „AŠ“. Paprašykite jų, kad dirbdami su kitais grupės nariais parašytų ant lipukų atsakymus į klausimą „ką jūs darysite kaip grupė?“ ir priklijuotų lipukus prie dalies „KARTU“. Galiausiai, paprašykite dalyvių, kad užrašytų ant lipukų atsakymus į klausimą „kokį patarimą apie tai, ką daryti, duotum aukai/asmeniui?“ ir priklijuokite jų lipukus prie dalies</p>

	„TU“.
Vertinimas ir refleksija	<p>Paskatinkite dalyvius pasidalyti mintimis apie užsiėmimą ir tai, ko jie išmoko.</p> <p>Galite panaudoti šiuos klausimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaip jauteisi užsiėmimo metu? • Ar buvo sudėtinga atsakinėti į klausimus? • Ar buvo lengviau ieškoti atsakymų su grupe nei savarankiškai?

Šaltinių nuorodos:

http://www.eycb.coe.int/comasito/chapter_4/pdf/4_8.pdf

Patyčių scenarijų pavyzdžių galite rasti: Flowers, N., Brederode Santos, M. E., Claeys, J., Fazah, R., Schneider, A., Szelényi, Z. (2007). *Comasito: Manual on human rights education for children* (2nd ed.). N. Flowers (Ed), Budapest: council of Europe, Directorate of Youth and Sport.

Scenarijus 1

Trys tavo bendraklasės (-iai) tave pravardžiuoja ir įtikina kitus vaikus klasėje nežaisti su tavimi mokyklos kieme. Ką turėtum daryti?